



Nutaqqiqiviit igluqpaini maligahat angmaffaaqata Imaruqtirviani 1, 2020

QILLAMINUAQ HULIDJUTIKHAT

- Nutaranuat iliharahualihaallu avipkaqhimayukhat uvalu, humi, munaqtiqaqtughat attautit avipkaqhimayut. Tapkua havaktit attauhirmun munaqhiyukhat nuutiqhimaitumik ubluni.
- Ikikliyuumiqlugit ikaarnirit 1.5 ikaarniit piimayukhat halumaqhiyaangini igluqpangmik tamaitalu kahagaqtauyut qaangit nunguniani ublup.
- Katimaqatigilugut havaktit ihivriuriani ihuaqhiyuumiqtut halumaqhinikkut maligahat.
- Nutaqqiqiviit igluqpat halumaqtauqpiqlutik hivuani angmaqtinatik, halumaqhilutik, alaqtirlugit qangit igluqpangmi.
- Attautit nutaqqiqiit havaktughat havauhikhaanik agidjauyunun aikhiqtununlu nutaqqanik:
 - Kiklighaa attauhiq angayuqaaq/munaqhiyuq talvungautilugu ailuguu nutaraq nutaqqiqivingmin.
 - Havauhikhait pihimayukhat amigaitqiyaungitumik attauhirmik angayuqaaq/munaqti itiqut igluqpangmun talvungautigumigit aigumigilluuniin.
 - Nutaraqaqtughaungituq, tapkua kihimi munariyauyut nutaqqiqivingmi.

PITQUYAUHIMAYUT

- Apirhuutit Kiudjutillu havaktinun upalungaiyaqtughat hivuani hivayautikkut katimaqatigitinagit ukua CPHOkut qitqani Qiqaiyarluarvia 27-28milu.
- Tamaita angayuqaaq/munaqhiyut hivayaqtauyukhat hivuani angmaqtinagu piyaangini tapkua maligahat tuhaqtitauyut kangiqhiyaublutiklu nutaqqiqiviup angmaqtitaupat.
- Atugahaq/pitquyauyuq havaktauyukhaq aighiqunun talvungautiyununlu piyaangini piqangitaangani ihuanguinirmik.

AULAHIMAAQTUT MALIGAHAT

- Angayuqaat/munaqhiyut maligahaat maliquyauyuq hapkunanga CPHOtkut pitquyait tamaanun.
- Iqaiyangnikkut unghiktilaaqaqlutik (2 metresmik uvaluuniin 6 feetmik inikhaqaqlutik nutaquqtulutik aighiqutut talvungaudjiyullu).
- Kinali atuliqtuq mihingnautinik aanniarnirmik itiqtuqhaungit igluqpangmun quyaginaq talvungaudjiyukhaungituq aighiquluniluuniin igluqpangmin (havaktit, nutaqqat, ukualuuniin angayuqaat/munaqhiyut).

HIVUNGANI IHUAQHAQTAUYUT AALANGUTIRUTIT

- **Pidjutigiblogu qalagyuanig COVID-19 tikitpat aviktuqhimayumun, nutaqqiqiviit tamaita nunallaani upalungaiqhimayukhat haffumunga:**
 - Ikkiliyuuminirit qaffiiniit nutaqqat munariyauyaaqtut nutaqqiqivingmi.
 - Amigaiyuumikpata puuvangnun hiamitirniq unalu inminnut hapumminiq hanalrutit:
 - Maliquyauyuq kalikkut akuliangmun matut (ukua aanniarvingni matut akuliangnun quyaginaq pitquyaungit. Tapkua akuliangnun matut ilipqayayukhat ihuaqtait munaqhiyunin ayuittiaqhimayunin)
 - Munarittialiqlugit itiqataqtunun aniqataqtununlu maliruagahat (imaatun., angayuqaat/munaqhiyut itiqtitihuiqhugit igluqpangmun quyaginaq):
 - Igluqpangni havaktit piyariaqaqtut anitilugit nutaqqat hila mun angayuqaanun/munaqtinunlu nutaquqtunun hilami.
- **Pidjutigiblogu qalagyuanig COVID-19 tikitpat nunallaami, nutaqqiqiviit tamaita nunallaani upalungaiqhimayukhat haffumunga:**
 - Qilamik umiktitaunirmun nutaqqivik igluqpak hapkunanga CPHOkunin.

**Nutaqqiqiviit igluqpainni maliktakhangit tamainnut
havaktiinut:
Halumaqhidjutikhanik, imaalu ihuaqhiyuumirlugit
ihuaqhaidjutikhat halumaqtitirinikkut maliqqayakhainnik**

Inuum inmi havagvingminik halumaqtiqtauvaktut havaktiinik tamainit inuum inmi havagvingminik ilauyut: ikpatit, ikhivautat, alguyaqtuqtut ingilrutit aallanikluuniit atuqtauvaktut atuqhimaanginaqtait havaktiluni havaakhaminik piyukhauyumik 1.5 ikaarninginnik ihuaqtumik igluqpaini halumaqhiyaangingni allaqtiruti yanginnilu.

Aktuqtauqattaqpaktunik qannginnik inuum havagvingani **tamaita havaktit** ihumagiyakhainut ilaujut:

- Ikpatit
- Ikhivautat
- Ulapqiuyat
- Ukkuangit tiguqpiit
- Qulliit ikitautait
- Atuqtuuyaliqidjutit
- Hivayautit
- Auladjutingit hunavalungnik
- Qaritaujat naqitautait ingutaarutingitlu qaritaujaniitunik
- Iliqpiit ammu jarangillu tigguqpiit
- Titirautinun ipikhautingit
- Ikpatinnuat

Halumaqtirutikhangit atuqtakhat

- Imartautit igluarnilu halumaqtirutit atuinarlutiklu naunaitunik halumaqtirutingnik naamangniaqtun halumaqhiyaangat nutaqqiqiviit igluqpainnik.
- Tapkuat naunaitut iglumi havagviinilu halumaqtirutingit piqangitkumik, qanganiitunik halumaqtiriaqaqtun avuhimajumik **1 ilangani bleachmik** (5% sodium hypochloriteqaqtun) **9 ilaqaqtumik imarmiklu**
 - Naunaiqhilutin halumaqtirutit avuttiaqhijangit halumaqtirutikhangit taima kahaktauhimaaqtun qanganiitun (atauhiq) 1 minute halummaqtiqtakhat.

ANGINIQAQTUQ NAUNAIQATKHAT halumaqhitirutikhat/halumaqhijangallu - Halumaiqpiakhimajunik halmailrunik halumaqtitauluaqtukhat hivulirmik halumaqtirutingnik imarmiklu halumaqtirlugulu aturlutin bleachqaqtumik imarmik halumartirutmik allanikluuniit halumaqirutinik.

Bleach avuuktukhaungitun allanik halumaqtirutinik. Kahaktaunginaqtun qanngit halumaqtitaujukhat malruiqturlugu ubluq tamaat takunnakhigaikpatalu halumaiqtut.

Takulugu iluaniittuq qaritaujaliqidjutit talvani Nunalaani Aanniaqtaliqinikkut Havagviani Kanadami ilaujukharnik naunairutikharnik:

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/diseases/2019-novel-coronavirus-infection/health-professionals/guidance-schools-childcare-programs.html#fn8>

Nutaqqiqiviinni maliktakhait halummaqhiijit halummaqtiridjutikhainnik: Halummaqhinnikut, ihuatqijamik munaqhinikkut halummaqhitikhanullu maliktakhanginnik

Ubluq tamaat halummaqtiqpaktainnik hanaqijauvaktut havaktingit tunijauvaktut havaktakhainnik nutaqqiqivingnik. Ubluq tamaat halummaqtiqtakhainut ilaujut ihuaqhariiqhimagut halummaqtiqtakhait tamainnik quijaqturvingnik, tilarilugit uaqtirlugillu tamainnik natiinni, imaijarlugillu iqqakkuurviit ubluq tamaat, aallaniklu havaktakhanik tunijauhimagunik.

Pijariaqaqtut 1.5 ikarniit ikiglijuumiqjimajut aulaipkaidjutikhanik ikarniit atuqtaujukhat halummaqtidjagikhinahuarutikhanik. Halumaqtiqtakhainnik havaktauvaktut halumaqhiijit havaktiinit halumaqtiriqattakpaktukhat aktuqtauqattaqtunik, hiamitiqtailinahuarlugit aanniarutit. Halumaqtiqtauqattaqpaktukhaujunut naunaitkutikhanik pijariaqaqtut, atugakhainik humi aannirut aulaliqqat nutaqqiqivingmi nunallaamilu.

Aktuqtauqattaqtut qanngit ihumagilugit hapkuat halumaqhiijit havaktit ilauniarunaqhiijutmajut:

- Quijaqturviit hanirait, tigguqpiit, ukuallu irmiutiqturviit
- Qurviit, qanngit iquutikhaqturviit puungit, uarviit, uarviqturviit qanngit, imirviit tigguqpiit
- Tamaita ukkuat tigguqpiit ukkiurutait (ilaujullu hilataniittut)
- Igluup hanirait (qitqanit natirmit)
- Tutquumavingit
- Majugarviit tunmiqqat tiguummiviit
- Qulliit ikitautait
- Aadjiurut, makpiraanut titirautit, hivajautit, kajumikkut naqitautait
- Titirartip ikpataa, qanngit havagviujut tukhuatalu najugaa

- Havaktit ikhivaviit katitpagviit ukualu iliharviup igaviit:
 - Microwave
 - Niqinut niglaummarvik
 - Niritinut uaqhivik
 - Inignirviit
 - Ikhivautat ikuhigviit
 - Auladjutingit hunavalungnik
 - Amujarat tugguqpiit
 - Titiqqat tutquumaviit amujaraillu
 - Imirvik naqitautailu
 - Qanngit havagviujut/ikpatit qanngit
 - Aluutit, kapurautit, patalikhit
 - Atuqtauqattaqtut titirautikhat (titirautit, makkat, taimaalu.)
 - Aallaniklu qanginnik atuqtauqattaqpangniinnik
 - Atuqtauqattaqtut titirautikhat (titirautit, makkat, taimaalu.)

- Nutarannuanik munaqtauviit igluangit – hinigviit tutquumaviillu ilauniarunaqhijullu hapkuat:
 - Uarviit tigguppiitlu
 - irmiutiqarviit
 - Mapiraat allarutiqarviit
 - Iqqakurviit
 - Taulaat ihuaqhaqhimajut taulaat
 - Quijaqturviit ajappaaviit atuqtaujaariaqata
 - Qurvingnut nutarannuat ikhivautait
 - Puukhaq atuqhimajunut makkangnut
 - Makkakturvik makkaktuiviit hallarvikhait
 - Majurautat
 - Nutarannuat igliit alliniillu unnaguikhirviit
 - Aallalu qangit aktuqtauqattaliqpaktut qangit hunavaluit
- Nutaqqat ulapqijut – pihimalugit ulapqijut atuqtau yut halumaqtiruminaqtut
 - Ulapqijut halummadjariktaujuhat qilamiurlutik atuqtaujaaraikpata

Halumaqtirutikhangit atuqtakhat

- Imartautit igluarnilu halumaqtirutit atuinarlutiklu naunaitunik halumaqtirutingnik naamangniaqtun halumaqhiyaangat nutaqqiqiviit igluqpainnik
- Tapkuat naunaitut iglumi havagviinilu halumaqtirutingit piqangitkumik, qanganiitunik halumaqtiriaqaqtun avuhimajumik **1 ilangani bleachmik** (5% sodium hypochloriteqaqtun) **9 ilaqaqtumik imarmiklu**
 - Naunaiqhilutin halumaqtirutit avuttiaqhimajut halumaqtirutikhangit taima kahaktauhimaaqtun qanganiitun (atauhiq) 1 minute halummaqtiqtakhat.

ANGINIQAQTUQ NAUNAIQATKHAT halumaqhitirutikhat/halumaqhiyangallu - Halumaiqpiakhimajunik halmailrunik halumaqtitauluaqtukhat hivulirmik halumaqtirutingnik imarmiklu halumaqtirlugulu aturlutin bleachqaqtumik imarmik halumartirutmik allanikluuniit halumaqirutinik.

Bleach avuuktukhaungitun allanik halumaqtirutinik. Kahaktaunginaqtun qanngit halumaqtitaujuhat malruiqturlugu ubluq tamaat takunnakhigaikpatalu halumaiqtut.

Takulugu iluaniittuq qaritaujaliqidjutit talvani Nunalaani Aanniaqtailiqinikkut Havagviani Kanadami ilaujukharnik naunairutikharnik:

<https://www.canada.ca/en/public-health/services/diseases/2019-novel-coronavirus-infection/health-professionals/guidance-schools-childcare-programs.html#fn8>

Nutaanik imaikhimajunik himmauhiqtuiniq atuqtauvaktunik

Naunaittiaqtakhatit ubluraalungmi quijaqturviit iliharviillu aturluaqtait imiqtuqpaglugit imailiriakhainnik munarittiaqpaglugillu:

- irmiut
- Mapiraat allarutit
- Iqqutikhat

Imaalu huliakhairaguvit:

- Algangnut Uakhit
- Hakugiktut allarutikhat